

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р **Марин Стефанов Маринов**,

научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“
СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, България

на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор на науките“
в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление 3.8. Икономика
докторска програма: „Финанси и застраховане“

Автор: д-р Пьотр Фрончек

Тема: Управление на финансовите разходи и ефективност на избрани инструменти в системата за социално осигуряване в Полша на примера на Подкарпатско войводство

1. Общо описание на представените материали

Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси проф. д-р Борис Велчев със заповед № 111 от 21.04.2022 г. ме определя за член на научното жури за защита на дисертационен труд: **Управление на финансовите разходи и ефективност на избрани инструменти в системата за социално осигуряване в Полша на примера на Подкарпатско войводство** за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Авторът на дисертационния труд е д-р **Пьотр Фрончек**.

Предадените от д-р **Пьотр Фрончек** материали съдържат следните реквизити:

- дисертационен труд;
- автореферат;
- справка за научно-приложните приноси в дисертационния труд;
- справка за изпълнение на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор на науките“ в професионално направление 3.8. Икономика.

Представен е списък с 33 публикации по темата на дисертационния труд, както и списък с цитирания.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата на разработката е с безспорна актуалност. Тя обхваща съществен за съвременните условия икономически проблем. Дисертационният труд анализира

теоретичните и практическите аспекти на функционирането на системата за социално осигуряване в Полша (на примера на Подкарпатско войводство). Целта на автора е повишаване на финансовата и икономическата ефективност на избрани инструменти в тази сфера на икономиката. Изследването е подчинено на дефинираната теза. В структурно отношение е постигната балансираност между отделните раздели.

3. Познаване на проблема

В дисертационният труд д-р **Пьотр Фрончек** представя задълбочени познания в областта на изследваната проблематика. Използвани са общо 393 специализирани литературни източника. Анализирани са значителен обем нормативни документи.

4. Методика на изследването

Разработката съдържа теоретична и емпирична част, в които са анализирани и изследвани тематичната литература и наличната документация; триангулация на изследователските методи и източниците на данни. Осъществено е анкетно проучване на 420 социални работници.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от увод, основна част (изложение) и заключение. Основната му част обхваща 4 раздела с 12 тематични подраздела. Общият обем на изследването е от 290 страници. В тях са съдържани 132 таблици, 15 фигури, 12 диаграми и 24 рамки.

Предметът на дисертацията поставя акцент върху функционирането и финансирането на системата за социално осигуряване в Полша и ефективността на отделните инструменти, използвани в тази система.

Целта на дисертационния труд се представя чрез подцели. Те кореспондират с определяне на:

- собствена концепция за теоретико-методологически анализ на функционирането и финансирането на системата за социално осигуряване в Полша;
- значението на паричните и непаричните обезщетения в системата за социално осигуряване в Полша;

- ефективността и структурата на управлението на финансовите разходи, насочени към социално подпомагане;
- ефективността на инструментите за социална защита.

В разработката се представят теоретичните положения на социално-осигурителната система, като елемент от социално-икономическата политика на държавата. Очертани са проблемите в системата на осигуряването от гледна точка на икономическите науки. Представя се и анализира еволюцията на социалното осигуряване в Полша, неговата институционална организираност. Дисертацията съдържа техниките на финансиране на системата за социално осигуряване в Полша в периода 2012-2018 година. анализирани са различните обезщетения в полската социалноосигурителна система, както и финансовите разходи, предоставени от държавния бюджет за функционирането на социалното осигуряване. Изследва се управлението на финансите в системата за социално осигуряване на Полша по примера на Подкарпатското войводство. Анализирани са социално-икономическите условия на региона, техниките на финансиране на системата за социално осигуряване в Подкарпатското войводство.

В дисертацията се прави анализ на ефективността на социалните договори. Те са един от инструментите на полската система за социално осигуряване. Изследването формулира препоръки, чието изпълнение ще позволи по-доброто ориентиране на социално-икономическата система на Полша към нуждаещите се съчетано с повишаване на нейната ефективност.

6. Приноси на разработката за науката и практиката

В дисертационният труд се открояват следните приносни моменти:

- представя се теоретичен и методологически подход в областта на системата за социално осигуряване в Полша;
- определени са проблемите пред системата за социално осигуряване в Полша. Доказва се че тази система има нужда от адаптация към решаването на социалните проблеми във Полша;
- разкрива се влиянието на социално-икономическите условия на Подкарпатието върху социално-осигурителната система.
- дефинирани са проблемите при провеждането на ефективна финансова политика в системата на социална закрила.
- предлагане на концепция за анализ на „социални договори“, използвани в полската система за социално осигуряване и се тества емпирично тяхната ефективност;

- направени са предложения за подобряване ефективността на функционирането и финансирането на системата за социално осигуряване в Полша.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Научните публикации по темата на дисертацията са тридесет и три. Те представят резултатите от проведените изследвания по напълно коректен начин. Две от публикациите са в WoS.

8. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Докторантът покрива минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

9. Лично участие на докторанта

Дисертационният труд на тема „**Управление на финансовите разходи и ефективност на избрани инструменти в системата за социално осигуряване в Полша на примера на Подкарпатско войводство**“ е научно-приложно изследване, отразяващо личните усилия и принос на неговия автор.

10. Автореферат

Авторефератът е изготвен съобразно изискванията на ЗРАС и ППЗРАС. Той е в обем от 36 страници и отразява в синтезиран вид проблематиката на дисертационния труд.

11. Критични забележки и препоръки

Задълбоченият прочит на представения дисертационен труд ми позволява да твърдя, че в него не могат да се открият значими недостатъци. Препоръката ми към неговия автор е да изследва и други, по-нови, разработки в областта на представена проблематика, които да обхващат периода от последните 4-5 години.

12. Лични впечатления

Не познавам лично докторанта. Единствените ми впечатления се изграждат от представената ми научна продукция - дисертация, автореферат и публикации. Те разкриват качествата на техния автор като изследовател.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа теоретична, практико-приложна и емпирична част. Представените резултати имат съществен принос за развитието на науката в областта на изследваната проблематика. Представените материали и съдържащите се в тях научно-приложни резултати показват, че д-р Пьотр Фрончек притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения. Всичко това създава у мен убеждението, че дисертантът трябва да получи висока оценка за своя научен труд, поради което предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор на науките” на д-р Пьотр Фрончек в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика; докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“.

18.05.2022 г.

С уважение:

Доц. д-р Марин Маринов